

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

PIQUEU, PIQUEU!...

En Wilson.— Tu també n'has pescat una?
En Romanones.— Tot és començar!... Ja veuràs com aviat et faré la competència.

Les Corts primerenques

Diu el comte de Romanones que té intenció d'obrir les Corts cap allà al dia 20 del present mes. Aquesta vegada, el president del Consell vol matinejar. Però nosaltres tenim els nostres dubtes sobre la realització d'aquell propòsit. Politicament, el comte és una persona dormilega. I quan una d'aquestes persones un vespre, tot anant al llit, encarrega que el cridin d'hora, a l'endemà, quan li truquen a la porta, la són el domina, i es tomba de l'altre costat...

Podria ésser molt bé que ara li succeís al comte de Romanones una cosa semblant amb això de la reobertura del Parlament. Per de prompte, ja comencen a córrer aquelles veus típiques de la política espanyola: crisi, crisi.

Segons els diaris, hi ha maror dins el Govern. Els ministres no s'avenen. Els més arruixats menacen amb deixar la cartera. Amb el relat més o menys fantàstic d'aqueixes menuderies, els diaris omplen el lloc que els deixa lliures la ressenya terrorífica dels grans crims d'actualitat i les revistes taurines.

Rumors de crisi, crims amb eines de pagès i toros... El nostre primer ministre vol obrir aviat les Corts, perquè el quadre espanyol resulti més complet.

UNA INFANTA PASSA...

A un parell de segles, aquesta frase, a Espanya, hauria tingut el ressó d'un prestigi meravellós i únic. Els Infants han tingut en el camí mondà de la Historia el seguici lluminós de les llegendes auries. La seva reialesa, que no arriba a Majestat, era més que Majestat; era, als ulls misteriosos que s'amaguen en la tenebra del temps, la raó dels que se senten preterits amb força per a ésser unguits en l'altar de les predileccions.

Florien a son entorn els prestigis de les revoltes, les llegendes cavalleresques, les roses enceses dels madrigals. Passaven, i sols per son pas adolorit o altiu, s'era feta la llegenda.

Mi senyora, la Infanta, era una bella divisa, desafadora de les majestats. Trovadors i cavallers tronaven en sa senyora, l'Infanta, el símbol de sa idealitat més alta que lo que està més alt.

Prestigi reial sense reialesa, sang de reis sense dominació, insomni de majestat, els Infants passen a lo llarg de l'Historia, i ses petjades si aixequen polsina d'or encenen també flors de sang i roses de passió...

Una infanta passa. Heus-el-aquí el madrigal etern que pot ser en la gracia d'una rima audaciosa sab tancar l'atreuiment d'un cop d'Estat...

**

Ara, una infanta ha passat.

Seguici de cavallers, mestratge de poetes floralescs li han fet acatament... Però, allà, en la hermètica indiferència del seu cansament, l'Historia i el Poble, que la forja, han restat infinitament lluny. Ni un ressó ni un clarí ni un madrigal.

Ni la gracia un poc freda de la dama Margot ha pogut perfumar la crònica, mentres donya Isabel—pà'l'ida ombra d'una infanta—era acompanyada pel senyor Farguell. Tot ha perdut sa poesia i sa gracia. Verament ni l'aventura sabrosa ni l'amor apassionat d'un patge i d'una dama en el castell hospitalari. El fill del senyor Farguell ha tingut segurament per a la bellesa de la dama Margot aquella serietat un xic búdhica que li és habitual. La papellona de l'ironia ha besat potser els llavis de la bella... Però la papellona aquesta no duia en ses ales la pols dels madrigals...

L'infanta ha passat depressa, però amb una transparència burgesa i casolana, al costat de la truculenta humanitat d'un ministre i de la freda i arrugada sequedat d'un Governador civil. I quan en les Corts d'Amor—devingudes per a honor d'una infanta a la vulgaritat d'uns Jocs Florals—el President l'hi ha volgut fer honor, s'ha mossegat la llengua...

De tot queda allà dalt, a la comarca bergadana, una Verge coronada que obre, en el silenci quiet i recollit de sa capella, uns ulls infinitament pietosos...

**

Els temps són altres. Les llegendes són mortes. I els xiprers que vetllen sos sepul-

crs són aixerreits i místics com Governadors civils.

No estem per llegendes ni per poesies. Els temps són pràctics. Treiem de les coses el fruit, per a copsar-lo, no la flor per a odorar-la. Eva se vèn la poma al millor postor.

—D'aquest viatge, doncs, ¿què podrem treure'n?

—Veiam, veiam, fem-la anar al Foment, a les Escoles Industrials... Encara tenim una tarde sense programa. I cal trobar un programa.

Ara, en comptes del Castell i dels Cavallers i dels patges i les dames, les infantes han de veure les oficines i els directors i les complicades organitzacions. Els madrigals són arancels i les espases plomes estilogràfiques.

L'infanta passa. Veu les oficines. Tot està nèt, polid. Els cavallers de l'estilo vetllen les tarifes. El misteri del Tabernacle tanca curosament la divinitat de l'Arancel.

La dama de companyia va amb pena per a no tacar-se el vestit.

Hi han autoritats, hi han seriosos senyors que no saben com moure's per a parlar a la Sereníssima.

Algú—predestinat—mormola a ses orelles indirectament alguna cosa que convindria que no s'ha pogut lograr. Una autoritat diu que sí, que ja veurem, i a la sortida hi han cortesies i aplaudiments.

Un dependent dels que escriuen a màquina sempre, encara que no siguin mecanògrafs, ha contemplat una llarga estona àvidament la gracia esbelta, una mica freda, de la senyoreta Margot.

Mentres tant, a casa seva, el fabricant que té tres fàbriques i molta feina, soci del Foment, home pràctic, llegeix el diari i va dient:

—L'infanta? Anar al Foment per a rebre l'infanta? Romanços! Altra feina tinc!

**

L'infanta passa. El Governador i el senyor Farguell han tingut un èxit, s'estrenyen les mans i se'n van a descansar.

El Capità General no pot seguir-los. Està massa atrafegat.—MARCEL

EL XINO D'EN MORET

ELEGRAMES i articles parlen de inquietuts polítiques i reclamacions internacionals, com si ja Espanya hagués obtingut bel·ligerància en les cancelleries. Els diaris germanòfils esvaloten com si estiguessin a punt de tocar a sometent, i parlen d'organitzar una manifestació monstre a favor de la neutralitat.

En l'acompanyament de l'infanta venia un vell amic nostre, un d'aquells espanyols extraordinaris que són capaços d'arribar a favorits de reis, solament amb un frac i una pintoresca conversa que mai s'acaba. Savia tots els «potins» de Madrid, aqueixos «potins» que els poetes dels cafès de Madrid

posen en vers, com en temps de Felip IV. Nosaltres li preguntàvem, ingènuament, per la situació internacional, per les notes que ens envien els aliats...

—Res, no passarà res—ens respongué,—perquè els diplomàtics anglesos i els francesos, quan presenten una nota ja riuen. Si depengués dels embaixadors, no's presentaria cap nota, però a París i a Londres se pensen que aquí hi ha diplomàcia i consciència nacional i un sentit serio de la vida.

L'amic madrileny se posà a riure: —Mira—ens digué,—te vaig a contar la historia del xino d'en Moret.

Seguerem en una terrassa per a escoltar amb més calma. La gent corria per a veure l'infanta.

—L'embaixador xino, quan encara les Filipines eren nostres, presentà an en Moret un projecte pel qual se concedien als xinos de Manila certes llibertats, determinats furs, que'ls hi donaven un règim especial. En Moret accedí. ¿Què se li endonava an ell de les coses de la Xina? L'embaixador, radiant, comunicà al seu emperador les concessions obtingudes. Un triomf diplomàtic de la Xina... Però l'embaixador anglès, al saber la notícia del triomf xinès, visità an en Moret, fent-li veure que era inhàbil, extraordinariament contrari als interessos europeus, otorgar als xinos un règim d'excepció que demanarien, una vegada obtingut a Manila, s'aplicués a les colònies angleses. En Moret, convençut, comunicà a l'embaixador xino que rectificava la seva política internacional, no podent admetre les seves proposicions...

—Lo etern de la nostra política. La frivolitat de la vida madrilenya portada al ministeri d'Estat.

—¿La frivolitat? La tragedia! Perquè quan l'embaixador comunicà al seu emperador el nou pensament d'en Moret, tota la furia imperial caigué damunt del pobre diplomàtic que havia cregut amb la paraula espanyola. Fou cridat a Xina, i com que això equivalia a una sentència de mort, pregà per totes les embaixades se conseguís la revocació de la ordre del seu emperador. Però aquest fou inflexible.

—¿I matà a l'embaixador?

—Aquest se posà en camí, i és de creure que moriria decapitat. En Moret té en la seva historia la mort d'un embaixador xino.

—La historia és interessant.

—Per això quan arriben notes, penso en aquell pobre xino que perdé el cap per creure en la paraula d'un ministre espanyol.

Mirà la copa de Tarragona amb delectació. Digué pausadament, després de beure:

—Només que'ls xinos podem ésser-ho ara tots els espanyols, si les nacions ens envien les notes en serio. Què no les envien, perquè tots els diplomàtics saben la historia del xino d'en Moret.

EL CAS RUMANIA

A intervenció de Rumania converteix a Espanya en la sola nació llatina d'Europa qui resti apart de la guerra actual. Materialment, no pot dubtar-se de que això és un

bé. Però confirma la desnaturalització espanyola en quant a la colectivitat europea, l'isolament moral qui fa de nosaltres un poble despaïsat, una vaga prolongació africana en l'occidentalisme arià. Nosaltres no podríem modificar la frase de Terenci dient: «Soc europeu, i res d'Europa m'és estrany.» Som un oasis a l'inversa, un illot de desert al mig d'una plana de creure, de «cultura».

La decisió de Rumania, utilíssima des del punt de vista material i favorable per a la futura reforja del mapa, segons el principi de les nacionalitats, té el defecte de fonamentar-se en la conveniència nacional i no en la idealitat general de la justícia i de la llibertat. Es una decisió més rumana que europea. França, en la seva magnífica defensa actual, representa tot un món, moral i físic, i no la relativament petita qüestió de Alsàcia-Lorena. Italia, declarant la guerra a Alemanya—ja que aquesta nació mancava al seu dever de declarar-la, essent Italia l'agressora d'Austria—representa la incorporació d'un Estat de lleítima historia revolucionària a la causa universal de la democràcia.

Per damunt l'irredemptisme, la llibertat se idealitza i esdevé causa universal; la guerra merament nacional se despulla del seu egoisme, i l'hèroe, en els camps de batalla, obté la sensació de lluitar per tots els pobles i per tots els homes arribats a sentit d'independència—independència en quant als poders històrics propis i també en quant a les hegemonies estranyes.— Però el cas de Rumania, encara, és el d'un localisme qui declara incorporar-se a la bona causa perquè així li convé. En la seva balança, la reivindicació de Transilvania i Bucovina ha pesat més que la de Besaràbia, perquè en el seu càlcul, la victoria de la Quàdruple ha estat més probable que la dels Imperis.

Aqueixa conducta, segons els germanòfils espanyols, és d'una gran immoralitat... Però obliden que és exactament la mateixa que aconsellaven a Espanya al començament de la guerra, quan invocant una hipòcrita i sospitosa hispanofília demanaven que Espanya es decidís segons les suposades conveniències, i no per vaguetats romàntiques de principis universals...

Ah, no! Lo que hi ha és que una hora providencial i misteriosa està sonant sobre el nostre món. I Rumania obeeix a una gran apel·lació històrica, de la qual ella mateixa és inconscient.

«Conveniències nacionals». Ressorgiment de la vella nacionalitat nascuda de la colonització dacia per Trajà, i crescuda tormentosament en un camp immens on topaven cent races, barbes i llatins, orientals i occidentals, tartres i aris... Això són les apariències episòdiques d'una lentíssima incorporació de tots els pobles en una lluita comunal per la consciència; per la consciència individual i per la nacional. La vindicació armada de les terres irredimides se correspon indissolublement amb la de les llibertats ciutadanes. Uns territoris, com aqueixa França heroica, presidenta de nacions, poden unir en un mateix esforç els dos ideals: Alsàcia-Lorena i «La Marsellesa». Altres, com Anglaterra, per la força incontrastable i benèfica, tenen el suprem privilegi de conciliar la llur conveniència amb el socor aportat a les nacions violades, a les Bèlgiques opresses. I altres modestament, com Rumania, esdueren un poc positivistes del gran Cavaller fantàstic, ajuden a la magna empresa que no comprenen totalment, i ajunten contra el àguila de dos caps els batallons de Plevna...

Però encara hi ha una altra lliçó en el cas de Rumania: la victoria d'un poble contra son rei. Els dos Ferrans d'Orient, el de Bulgària i el de Rumania, senyalen un cas invers. El Coburg de Sofia, ha preferit la raça a la corona; el soldat austriac, dins ell, ha predominat sobre el monarca. Ell, germànic, ha conduït el seu poble eslau contra els eslaus, contra els llibertadors. En canvi l'Hohenzollern de Bucarest no ha vacil·lat en inclinar-se davant de la voluntat popular, tan plenament francòfila, i ha encaminat els seus exercits contra el magne Hohenzollern en qui reviuen totes les ancestralitats... El cas de la cort helènica és un missèrrim terme mig: és el tàlam, qui decideix. I la reina Hohenzollern posa al seu poble en la més tràgica de les agonies nacionals, davant el búlgar, l'enemic històric, qui avança en els territoris de la nova hereditat...

Fracàs de tota una diplomàcia. Les corts de Berlín i Viena intentaren alçar com a fortaleces, sobre els pobles renascuts de la descomposició otomana, les dinasties. I la dinastia rumana s'ha anat aclimatant. L'hora de Rumania senyala un nou atac an aqueix Imperi austriac on germinen les llevors de tantes nacions, infantils o rejuvenides. La Transilvania, terra de balades, donava a la reina Carme Sylva, per a la seva veu, l'eco dels darrers creuats. I Rumania, terra cristiana, s'emancipava del turc. Ara, terra llatina, emanciparà del barbe quasi tot lo que li resta de territoris catius.—GABRIEL ALOMAR

Un diputat de la Martinica obté, del ministre, la promesa de que aquella mateixa tarde s'ocuparia en el Congrés de les erupcions volcàniques que han aqotat al país.

Cap al vespre el diputat sorprèn al ministre fent un gran xel·lis en el Ministeri.

—Com!—exclama—No m'havia promès que s'ocuparia de la Martinica?

—I me'n ocupo—respon el ministre, mostrant-li una ampolla de xampany que s'acaba de destapar.—Fixi's si això no sembla un volcà en erupció.

TORNEM-HI

El poble republicà, com un nou Sísifo, està condemnat a la tasca feixuga de pujar a un bell cim la grossa pedra de una redemptora unió, per a veure-la després caure sorollosament al fons vergonyós de les discordies i dels personalismes.

No cal recordar les vegades que després d'haver-se constituït una força potent, s'ha esmicolat sense deixar rastre profitós en la història de la nostra política nacional. La Unió Republicana, com a partit espanyol i la famosa Esquerra com a veritable força catalana són, de lo que deiem avans, dugues lamentables proves.

Al nou esforç, iniciat per la benemèrita Joventut Republicana de Lleida, hi contribuirà segurament, amb el desinterès i l'abnegació de sempre, el poble republicà. Ara més que mai convé que les forces avançades s'uneixin per a que siguin tingudes en compte en la reconstitució de la nació espanyola, que no's podrà sostreure als efectes de la renovació d'Europa produïda per la guerra.

Les dretes s'aprofiten del ensopiment suïcida en que viu el partit republicà. En totes les regions espanyoles hi havia ben viu un esperit federal creat per Pi i Margall i els seus deixebles en aquelles glorioses èpoques d'apostolat que precediren a la primera República Espanyola. Avui les dretes aprofiten aquell sentiment federal per a convertir-lo en un regionalisme reaccionari que, per odi al centralisme, arrelarà en el cor del poble, matant definitivament tota acció progressiva que intenti després el partit republicà.

Encara hi som a temps, especialment a Catalunya. El generós intent del partit republicà de Lleida, ben acullit a tot arreu de Catalunya, pot ésser la primera fita d'una nova i definitiva reconstrucció. Hi tenim fe perquè ha nascut lluny del niu d'odis i enveges que constitueix sempre Barcelona, perquè ha vingut en hora oportuna i perquè en la seva intenció no hi han entrat ni ambicions estúpides, ni segones intencions.

Tan sols el més intens amor a la Llibertat i a Catalunya guïa aquest nou intent de renovació republicana.

JEPH DE JESPU

¿QUE...!

Luis Bonafoux me llama desde *El Diluvio*. A la voz de don Luis un quinto respondería: «¡Presente!» Un chico de buena casa diría: «Mande usted».

Pero yo que soy un hijo y un incola de la calle, contesto simplemente: «¿Qué...!» A Bonafoux le extraña que yo afirmara tan secamente que Inglaterra no ejecutaría a Casement. Donde digo digo, no digo digo, sino que digo Diego. Cuando dije que Inglaterra no ejecutaría a Casement, quise decir que no debía ejecutarlo. Y no aclaro esto para disimular la coladura. A un Quijote fino no le viene de una plancha. Aun no ha sacado una pata de un balsón y ya ha puesto la otra en otro. Cuando acaba de estrellarse contra un molino se lía a cuchilladas con unos pellejos.

De lo dura que tiene la zarpa el militarismo inglés, me enteré suficientemente a mi regreso a España, querido don Luis. No sé si Brossa le contaría a V. mi odisea. Fue todo un poema, no digo en varios cantos, sino en varios lloros, porque hasta lloré de impotencia y de rabia. Para salir de la Isla Oscura, tuve poco menos que boxear, que andar a tortas con la policía. Me costó ir y venir dos o tres veces de Folkestone a Londres y perder el billete del continente hasta París. Y sufrir registros e interrogatorios, no menos estrechos e indecorosos, que los que a V. le sometieron en Scotland Yard. Hasta que vieron que, si no me dejaban embarcar, estaba resuelto a pasar el canal a nado, no me autorizaron para seguir mi viaje. Pero, eso sí, sin decirme: «I beg your

pardon», y recomendándome muy encarecidamente a la policía de Dieppe. Y esto es nada, comparado con las canalladas que hicieron con otros, aquellos militares ignorantes y brutales. A dos muchachos argentinos los hicieron desvestir completamente como si fueran a operarles, y les exploraron hasta el colón. A un pobre artista de circo, que no había encontrado en Londres trabajo y no podía, por tanto, exhibir ningún contrato firmado por empresarios ingleses, no le creían que fuera saltimbanqui, hasta que hizo unas cuantas cabriolas para demostrarlo. Todo esto, como habrán observado mis lectores, ha contribuido a aplacar bastante mi germanofobia. Ha sido como un jarro o como varios jarros de agua fría, que han templado mi calentura bélica.

¿V no quiere V. que yo presintiera lo que iba a hacer la Gran Bretaña con el gran reo irlandés? Pero, hay que hacerse ilusiones, hay que creer siempre en lo absurdo, que es lo único razonable. Si yo no me forjara la ilusión de que Inglaterra y Francia son los baluartes de la libertad y del respeto a la vida humana, si yo no creyera que entre los hombres lo más santo es una frente que piensa y unos brazos que pelean por el bien, si no estuviera convencido de que un pueblo que sacrifica a un mártir está condenado a eterno remordimiento, me aplastaría la cabeza entre dos piedras. Que con estas ideas tiene que equivocarse uno siempre que se ponga a profetizar sobre las acciones de los hombres, lo sé. Ha sido esa toda la vida nuestro sino. Errar, ser engañados en todos los tratos, perder todas las batallas, ser víctimas de todas las traiciones, tropezar en los guijarros de la realidad y partimos con ellos la frente. Pero nosotros, incorregibles. Nosotros, pobres caballeros descalabrados, descabalgados y maltrechos, cada vez más heroicos en nuestro ardimiento y en nuestra fe, cada vez más ilusos, cada vez más quijotescos, cada vez más dulcineomaníacos.

La ejecución de Casement la descontaba. Por eso, quise adelantarme a todos en la protesta. Luego, la actitud hipócrita de la prensa que lo empujaba suavemente al patíbulo, como a Ferrer, llamándole traidor, me daba bascas. Hasta Maeztu trataba en *Nuevo Mundo*, al mártir, de loco peligroso. A esos periodistas había que echarles en cara su estolidez y su vileza. Ellos están ciegos y no ven el resplandor inmortal que a veces difunde el palo de la horca. Ellos están hundidos hasta la barba en el fango, y envidian a las almas blancas como palomas, que revolotean por encima de la charca. Los envuelve esa oia de degradación que menciona V., querido don Luis, y en ella se pasan el día y la noche coleando. Y esto, ray, que dicen en mi Ribagorza. Lo desesperante es el papel blanco que se les da cada semana o cada día para ensuciar y para embrutecer al público, y el mal que, en determinados momentos, pueden hacerme cago en el alma que los aguantan!

Ahora que Casement está muerto y que nadie puede resucitarlo y que no se le puede perjudicar, ya es lícito proclamar que nos alegramos de que se le haya sacrificado. En la cárcel poco habría podido hacer por la causa de Irlanda. Mientras que ahora, de cada gota de su sangre nacerá un separatista, nacerá un feniano. Pero, un feniano que no se convertirá al romanonismo, como los republicanos españoles, ni al catolicismo, como los republicanos franceses, como el *freethinker* Anatolio France y otros *freethinkers* por el estilo. Que será implacable como V. don Luis, y como yo. Que no se ablandará jamás. Que se mantendrá toda la vida verde y ácido como un membrillo.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA XCIX

En sus últimos instantes este grande entre gigantes dijo a su esposa: ya sé que muero pobre, más ve que te dejo tres brillantes: Rafael, Fernando y José!!!

Segurament que ja sabeu qui era aquest gran entre els gegants; sí, homes, tenia una qua que li sortia del cap i li arribava arran

del cul; era el pare d'un fenomen, era el pare del Papa de les esglésies taurines, el planter d'aquesta raça que'ns té enamorats a tots els espanyols des de mi an en Rodés. Era—descobriu-vos, porcs—el gran Ferrán Gómez (a) el Gallo.

Ara si voleu tenir impresa la composició que acabo de recitar junt amb un retrat de l'hèroe tot untat de purpurina, aneu a l'estanc del carrer de l'Unió, entrant a mà dreta tocant en aquella taula d'aigua i anís coneguda per Câl Lloro, Tararé-tararí! Un. Tararé-tararí! Dos.

No faig el ximple, no, és que imito als al·liats que ja han donat dos avisos al comte de Romanones per lo malament que ho fa. Per mi que'l treguin de la plaça entre civils, que'l fusellin i que vinguin els capellans i se l'emportin.

Però, qui fa cas d'avisos, ni d'advertències, ni de barcos ensorrats, ni de res en absolut, quan tenim la diversió de coronar a una mare-de-déu que per lo que pinten els retrats de *El Dia Gráfico* sembla un cap gros amb un cap grosset petit a la falda?

De totes maneres deu tenir la seva importància la tal imatge per quan al solemne acte hi anaren tota una Infanta d'Espanya, tot un ministre que's diu Fangós (quin nom més lleig per a un ministre), diputats, senadors, sometents (en comptes de pau, pau i sempre pau, a les banderes moltes vegades tindrien de posar-hi: paus, paus i sempre paus, l'actual n'és una). Els indispensables boy-scouts, alcaldes, soldats i una quadrilla de bisbes capitanejats per tot el Nunci.

A la pobra infanta, que ja té els seus anys i pesa els seus quintars, la feren anar d'un lloc al altre sense consideració de cap mena. De una estació a l'altra estació; ara a Manresa: mengi!; després, a can Rosal: mengi!; al carburo, a Berga, mengi! i per fi de festa, en comptes de deixar-la dormir, els grans silvestres treuen els gegants, els nanos i els diables i les besties feres, i au!

Patum! Patum! Patum!

Mireu que això de la Patum d'honor és de lo més gros que pot veure's.

Diu que la infanta deia als seus acompanyants, senyoreta Bertrán i senyor Coello:

—Reirse de la hospitalidad en Burgos, hay que ver la hospitalidad en Berga.

I a fóra feien:

Patum! Patum! Patum!

I en Farguell deia:

—Son cosas de la tierra, ¿sabe?

Per cert que el Capità general va tenir de tornar corrents perquè s'ensorrava la casa. S'ensorrava de veres, eh? No vos ho prengueu com a paràbola.

Molt bé! ja ha plogut; ara els pagesos ja no cridaràn; pluvia vi, millor, ara que l'adinerin.

I nosaltres, mentres arriba el novell, bevem vi ranci.

MORITZ IX

GARGOTS

Tan poc amic de les Corts, i parla d'obrir-les promte?...
¿Quina mosca l'ha picat, senyor comte, senyor comte?

¿Es historia de veïns?
¿Es que l'Alba té un descompte?
¿Es que hi ha gresca al corral, senyor comte, senyor comte?

—Quan les obre—pensen molts—és perquè li surt a compte.

Però ja ho ha comptat bé, senyor comte, senyor comte?

A la barca de la guerra un nou passatger hi ha entra; és un passatger molt jove que li diuen el Rumà.

La barca sembla ja plena; no obstant, alguns tripulants, fent estrènye als que la ocupen, troben que encare s'hi cab.

I Mars, del timó a la vora abans de desatracar, torna a cridà als que hi ha en terra:

—¿Qui més s'embarca, veïam?

—On te'n vas, mongeta?

—A França.

—I tu, patata?

—També.

—I doncs, si us en aneu totes, nosaltres, com ho farem?

—Això no ha de preocupar-vos Vosaltres rai, quins alets!...

Mentres tingueu cine i toros,

ja no us fa falta res més.

El Govern ha rebut una nota; no se sab quina nota deu ser: si ara fossim al juny, temps d'exàmens, ¿què s'hi juguen que fóra una *suspens*?

Ha sortit un nou diari?...
Veïam com està fet, Ah!...

¿No hi ha el retrato del Gallo, ni l'escàndol d'ahí al tard, ni porta tota l'història d'aquest crim sensacional de Madrid?... Pobre diari!...

Que's desi. Ja pot plegar!...

—Si després de mort l'enterra en un lloc tranquil i sà i a més li enrajola el sostre, per què l'han de castigar?

—Perquè tot ho va fè a mitges.

Un cop el tingué enterrat, com és que no va cuidar-se de fer-li fè els funerals?

«En Ferrero va morí d'un cop donat per darrera»

«En Ferrero, al entrà allí, no portava la cartera.»

«En Ferrero estava gras.»

«En Ferrero era un povero...»

Tot, ho ompla avui el cas del desventurat Ferrero.

Si en Romanones pogués, fillets i que li agradaria que en aquests moments hi hagués un Ferrero cada dia!...

L'Alba està preparant els pressupostos i, content va pensant:

—Ja ho sé que aquests projectes que are em- al fi naufragaràn. [basto

Però, quan amb ells caigui i mort em creguin, iquin mort seré més viu!—

I gronxat per les seves fantasies, és clar, l'Alba somriu.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 1 AL 6 DE SETEMBRE DE 1916

Per terra

Al front occidental, ha recomençat la gran batalla del Somme. A les dues bandes del riu, els francesos s'han apoderat de les poblacions de Le Forest, Clerly, i Omiecourt, Soyecourt, Chilly i de part de Vermandovillers, fent 7,000 presoners i prenent 36 canons, dels quals 28 són de gros calibre. Els anglesos, al nord del riu, s'han apoderat del poble de Guillemont i de part del de Guinchy, fent 1,000 presoners. A la banda de Verdún, petits exíts francesos, amb uns 500 presoners alemanys.

Al front oriental, ha recomençat l'ofensiva russa. Els soldats de Brussilof han donat un pas més cap a Lemberg i han seguit avançant pels Carpats, fent en conjunt més de 20,000 presoners.

Al front italià, res de importància. Al front del nord de Salònica, calma relativa. Els rumans són ja a 60 quilòmetres endins de la Transilvania.

Per mar

Cap fet a senyalar.

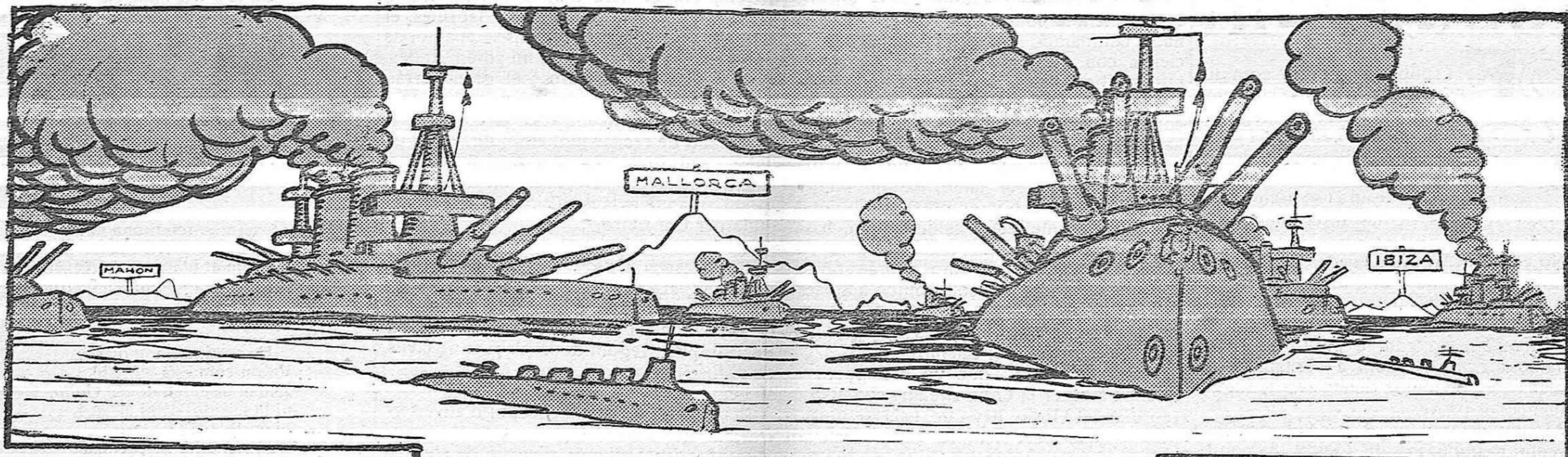
Per l'aire

Fets més importants: Bombardeig per avions al·liats de punts militars alemanys a Bèlgica.

Atac contra l'Anglaterra per tretze *Zeppelins*, un dels quals fou destruït per un aviadador anglès. A més, s'han trobat en la costa Est desferres d'un altre *Zeppelin*.

Bombardeig de Venècia per avions austríacs. Bombardeig de Constanza i Bucarest per dirigibles i avions alemanys.

Coses problemàtiques i coses certes

L'Illa de la Calma, diuen que aviat...

REPICS

Un diari germanòfil publicà l'altre dia la llista dels barcos enfonsats pels submarins alemanys en sis mesos. Eren a prop de dos mil.

¿A que no publica el mateix diari la llista dels barcos que no han enfonsat? Això és com la loteria; si poguessim veure la llista dels números no premiats, no jugaria ningú.

El rei Constantí de Grècia ha estat o està malalt. Diuen que ha tingut febre alta...

Que no s'amoini, perquè si segueix aixís, si persisteix en el tractament que li ha prescrit el seu Govern, aviat el donaran de baixa.

El senyor Vázquez de Mella ha pronunciat un discurs a La Coruña.

El senyor Vázquez de Mella no podia fer altra cosa que pronunciar un discurs, naturalment.

Eloqüentíssim, naturalment. En aquest discurs el gran germanòfil s'ha declarat partidari fervent de la Neutralitat.

Respirem! Teniem una por!

Sembla que la representació del Ajuntament de Barcelona que ha anat a les festes de Berga no ha vingut massa satisfeta.

A la *cuenta*, no els han tractat amb massa consideració.

Es allò que diuen els castellans; *Baza mayor quita menor*; com que a Berga tenien la Patum.

El comte de Romanones vol obrir les Corts del 20 al 24 d'aquest mes. ¡Ja és valent ja!

Per mor d'aquesta proximitat de l'obertura han aplaçat son viatge a Barcelona els senyors Villanueva i Sánchez Guerra.

¡Déu n'hi-dó! Tot això hem sortit guanyant!

Ja ha plogut! Ja ha refrescat! L'estiu és mort! va dient el ciutadà pacífic amb una mena d'alegria reconfortada.

Verament és agradable pensar que pot-ser no suarem més fins l'any que vé.

Sols el Govern està una mica contristat per que pensa amb raó que «a l'estiu-tota cuca viu.»

El senyor Suárez Inclán s'ha encarinat amb Barcelona, segons sembla, i no vol abandonar-la fins que'l Govern li digui.

Naturalment! Aixís com aixís les altes dignitats encare estan un xic verdes!

L'altre dia va celebrar-se el segon aniversari de l'elecció del Papa Beneditc XV.

Aquest Sant Pare no ha pogut encare exercir una hora en santa pau.

L'aniversari del seu regnat serà sempre un dolorós record per a l'humanitat: 1914, l'any de la guerra.

Per això la seva celebració no pot ésser res més que una cosa molt trista.

Tant trist com els seus precés al Cel, sense cap mena d'eficacia.

A pesar de lo que digui el Govern, empenyat en pacificar els nostres ànims, ningú ignora

—Després diràn que jo no he sapigut batre el record de la força,

tindrà per nom l'Illa de l'activitat.

que, si la nostra neutralitat no perilla, està a punt de perillar.

Ja ens ho sabran dir de aquí a mig any. Tot depèn de les necessitats estratègiques de les potències aliades.

No havem pas d'ésser més macos que'ls altres. El procés és imminent: Després de Rumania, Grècia; després de Grècia,... Gràcia.

El discurs del President dels Jocs Florals de Berga fou pronunciat mig en castellà mig en català.

L'amic Rahola no devia conformar-se amb aqueixa *componenda*.

Havia de dimittir i cridar a un municipal que'l substituís.

Esplèndidament formidable l'article d'en Marcellí Domingo parlant dels successos de Girona.

Es titula *Ejemplo de militarismo* i és un exemple de periodisme valent i honrat.

El popular diputat no s'entreté en comentaris, perquè, la veritat, no s'hi necessiten, ni és qüestió de donar gust a la odiosa Llei de Jurisdiccions.

Pero els fets, narrats amb cruïda i desapassionadament, ja's porten prou oli per a que cada lector s'hi faci el seu amaniment.

Xòca-la, *Mingo!*

Arri poc o molt. La senyora Infanta ha deixat 2,000 pessetes per als pobres de Barcelona.

Que una altra vegada la Verge de Queralt li *augmenti* la caritat.

Això i la benèfica pluja és lo únic de bò que li deurem.

L'ex-ministre Sánchez Guerra ha desistit del seu projectat viatge a Barcelona.

Quina llàstima! Ell que volia fer-nos feliços a tots!

Si arriba a venir de segur que s'haurien abaiçat les subsistències.

I, de passada, ens hauriem vist obligats a amagar el pa.

En Romanones ha dit que si's fés una manifestació neutralista, a Espanya, hi concorrerien vint milions de persones... i ell al davant.

Amb això ha volgut suposar que els espanyols tots pensem de la mateixa manera...

Millor dit: que no pensem res.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, cesser del Oim, número 8
Venta Ch. Lorrilleux y C.^a

Listas Negras

publicadas por los Gobiernos de

Francia e Inglaterra

referentes al comercio de

España

En breve aparecerá el

SUPLEMENTO NÚMERO 1